

A photograph of a schoolyard at Rödabergsskolan. In the foreground, a paved area with white markings for a game is visible. A group of children, mostly in blue and dark clothing, are gathered in the middle ground near a wooden fence. An adult wearing a bright yellow safety vest and dark clothing stands with their back to the camera on the left. In the background, there are trees and a large, multi-story brick building with many windows.

Barnkonsekvensanalys

Rödabergsskolan

2014-12-12

Stockholms
stad

Projektledning och administration/ dokumentinformation

Beställare

Stockholm stad, Stadsbyggnadskontoret

Datum

2014-12-12

Ansvarig konsult

Sweco TransportSystem AB

Medverkande, Sweco

Johanna Ullman, uppdragsledare och handläggare

Maria Olai, handläggare

Åsa Lindgren, expertstöd och granskning

Innehållsförteckning

Inledning

sid. 1

Bakgrund

Styrdokument

Barnkonsekvensanalys

Syfte och mål

Metod

Nuläge

sid. 3

Rödabergsskolan idag

Vad tycker eleverna om skolgården idag

Trafiken kring skolan

Planförslaget

sid. 16

Rödabergsskolans utbyggnad

Hur vill eleverna att den nya skolbyggnaden ska se ut

Hur vill eleverna att den nya skolgården ska se ut

Hur påverkar utbyggnaden trafiken

Byggtiden

sid. 24

Slutsats och rekommendationer

sid. 25

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Inom Norrmalm har antalet barn i skolålder ökat markant de senaste åren och exploateringen av Hagastaden kommer att göra området än mer barntätt. För att kunna bereda plats för ett ökat antal barn i området planerar staden för en utbyggnad av Rödabergsskolan.

Rödabergsskolan är en kommunal skola med svensk-engelsk profil. Skolan har idag runt 600 elever i åk F-9. Planerna omfattar en tillbyggnad av skolans lokaler för att rymma cirka 930 elever. Utbyggnaden beräknas vara klar i slutet av 2017.

För att bygga ut Rödabergsskolan på bästa möjliga sätt har Stockholms stad beslutat att genomföra en barnkonsekvensanalys (BKA).

1.2 Styrdokument

FN:s konvention om barnets rättigheter, eller Barnkonventionen som den ofta kallas, antogs av FN:s generalförsamling den 20 november 1989. Barnkonventionen syftar till att ge barn och ungdomar mellan 0-18 år, oavsett bakgrund, rätt att behandlas med respekt och få komma till tals. Bland annat ska barnets bästa komma i främsta rummet i alla åtgärder som rör barn. Konventionen definierar barn som alla människor under 18 år.

En metod för att uppfylla konventionen är att göra barnkonsekvensanalyser (BKA:er) i projekt, förslag eller verksamheter som påverkar barn och ungdomar.

Visionen för **Stockholm 2030** ger en bild av en trygg och tillgänglig stad utan sociala och fysiska barriärer. Här ska man kunna bo, resa och mötas.

Stockholms **Framkomlighetstrategi** innebär att transporter och resande ska vara effektivt och bra för både ekonomin, samhällsutvecklingen, hälsan och miljön. Barn och ungdomar är flitiga användare av hållbara transportslag, dvs. kollektivtrafik, cykel och gång.

I Stockholms **cykelplan** pekas barn och ungdomar ut som en prioriterad grupp.

Trafiksäkerhetsprogrammet i Stockholm pekar ut satsningar på och prioriteringar av oskyddade trafikanter, vilket barn och ungdomar ofta är.

De fyra strategierna i **Promenadstaden** (ÖP) ska leda till ett tätare och mer sammankopplat Stockholm. Tanken är en storstad med sammanhängande stadsmiljöer som människor ska kunna promenera emellan.

1.3 Barnkonsekvensanalys

En BKA är ett verktyg för att ta fram och analysera barn och ungdomars perspektiv på ett projekt eller verksamhet som påverkar dem. En BKA ska innehålla två perspektiv: barnperspektivet och barnens perspektiv. Barnperspektivet är det vi vuxna vet är bra för barn och det vi vet att barn tycker om. Barnens perspektiv är det man får när barn och ungdomar tillfrågas direkt om deras perspektiv och åsikter. En BKA ska ta reda på barnens och ungdomarnas perspektiv utifrån barnens bästa. Om inte barnens bästa kan genomföras ska man analysera och arbeta med kompletterande åtgärder.

BKA:er används relativt frekvent i planering av stadsbyggnadsprojekt där man kan anta att barn är en av flera målgrupper som kan komma att beröras. En BKA kan tas fram i tidigt skede för att bidra till mål och riktlinjer för projektet. Ibland görs en BKA i senare skede för att få underlag till utformning av detaljer och enklare åtgärder. I detta fall har BKA Rödabergsskolan genomförts i ett relativt tidigt skede, vilket ger möjlighet till större påverkan

på utformningen av tillbyggnaden och den nya skolgården. Genom att även lyfta det vi vuxna vet är bra för barn finns det även möjlighet att göra skolans närområde mer barnvänligt.

Det som görs barnvänligt ger ofta mervärde även till andra målgrupper, eftersom det har en positiv effekt på trivsel, trygghet och tillgänglighet.

1.4 Syfte och mål

Syftet med BKA Rödabergsskolan är att ta reda på vad barn och ungdomar tycker om planerna för utbyggnaden av Rödabergsskolan och innehållet på den nya skolgården. Syftet är även att se över trafiksäkerhetshöjande åtgärder på gator i anslutning till skolans huvudentré, eftersom utbyggnaden kommer att generera mer trafikrörelser kring skolan.

Målet med BKA Rödabergsskolan är att skapa ett underlag till planeringen av utbyggnaden som ger möjlighet att göra området till en bättre plats för barn och ungdomar i framtiden. BKA Rödabergsskolan ger också barn och ungdomar möjlighet att få målgruppsanpassad information om projektet. Dessutom lär sig barnen mer om staden, trafiken, stadsplanering, demokrati, resor m.m.

1.5 Metod

En BKA kan genomföras på många olika sätt. Arbetet i denna BKA bygger på vägledning av Trafikverkets modell för barnkonsekvensanalyser, f.d. Vägverkets publikationer ”Värderingsunderlag för genomförande av barnkonsekvensanalys” (2003:37) och ”Vägledning för barnkonsekvensanalyser i vägplaneringen” (2003:37). Barnkonsekvensanalysen omfattar stegen kartläggning och analys samt förslag till åtgärder.

Arbetet inleddes med en detaljerad inläsning av planerna för utbyggnaden av Rödabergsskolan samt framtagna utredningar i projektet. Därefter genomfördes platsobservationer i anslutning till skolan. De platser som studerades var:

- Skolans huvudentré
- Korsningen Upplandsgatan/Västeråsgatan/Dannemoragatan
- Korsningen Upplandsgatan/Västmannagatan
- Korsningen Västmannagatan/Sankt Eriksgatan

Observationerna genomfördes på morgonen mellan kl. 7.30 - 8.30 när strömmen av barn till skolan är som mest intensiv. Under platsobservationerna studerades barnens rörelsemönster och trafikantbeteende för att få en uppfattning om trafiksituationen idag och kunna ge förslag på trafiksäkerhetshöjande åtgärder i samband med skolans utbyggnad.

Efter observationsstudierna hölls dialoger med tre klasser på Rödabergsskolan. För att fånga barnens perspektiv i olika åldrar besöktes en lågstadielklass (åk 2), en mellanstadielklass (åk 5) och en högstadielklass (åk 8). Dialogerna hölls i klassrummet tillsammans med klassernas lärare, som visade stort intresse för projektet.

Under dialogerna presenterades de framtida planerna för Rödabergsskolans utbyggnad. Eleverna fick berätta om vad de tycker är bra respektive dåligt med skolgården idag samt komma med förslag på hur den nya skolgården ska utformas. Eleverna fick även berätta hur de tar sig till skolan och hur de upplever trafikmiljön kring skolan.

Totalt har ca 60 barn i åldrarna 8-14 år och sex lärare deltagit i BKA Rödabergsskolan.

2. Nulägesbeskrivning

2.1 Rödabergsskolan idag

Rödabergsskolan ligger i den norra delen av Vasastan och har idag cirka 600 elever i årskurs F-9. Skolan uppfördes i början av 1950-talet och består idag av två byggnader i rött tegel som kopplar till kringliggande bebyggelsestruktur. Det högre huset är den ursprungliga skolbyggnaden och det lägre tegelhuset har tillkommit i efterhand. På skolgården finns även en förskola närmast Upplandsgatan och tillfälliga paviljonger där lågstadiet har sin verksamhet.

Skolan är belägen på en höjd med kringliggande parkmark runt skolgården. Parken är avgränsad med staket mot Sankt Eriksgatan i väst och Norra stationsgatan i norr. Parken är öppen för allmänheten, men används i stor utsträckning också av elever under skoltid. Den norra delen av parken mot Norra Stationsgatan är dock otillgänglig för eleverna pga. stora höjdskillnader och berg i dagen.

Skolans huvudentré nås via Upplandsgatan. Det går även att nå skolan från Sankt Eriksgatan och Västmannagatan via en entré till parken. Norr om skolan leder en trappa upp till skolgården från Norra stationsgatan. Öster om skolan leder en trappa upp till Upplandsgatan från Dannemoragatan. Cykelparkering finns längs med huvudbyggnadens ena långsida och nås via Upplandsgatan.

Bild. Trappan vid skolans huvudentré. Fotot är taget från Upplandsgatans trevägskorsning.

Bild. Parken mot Sankt Eriksgatan/Norra stationsgatan. Eleverna nyttjar parken som skolgård. Bilden visar sliten markbeläggning, vilket tyder på att parken är väl använd.

RÖDABERGSSKOLAN

OMRÅDESANALYS IDAG
29.09.2014

Inblick – Så fungerar barn och ungdomar!

Moa, 4 år har en stor nyfikenhet på världen runt omkring sig. Hennes fokus ligger nära där hon själv är och hon uppfattar ofta inte vad som händer på längre avstånd. Hon har svårt att ställa om blicken från närseende till fjärrseende. Moa gillar inte att vara för långt ifrån någon som hon är trygg med, och även om hon är impulsiv vill hon gärna vara i välbekanta miljöer och grupper. Moa förstår inte alltid vad som händer runt omkring henne då mycket sker för fort för att hon ska hinna uppfatta det. Hennes koordinationsförmåga är inte fullt utvecklad, utan hon fokuserar på en sak åt gången. Moa har mycket fantasi, ser ofta spännande former, intressanta saker, saker som lyser och färger.

Amad, 16 år har utvecklat förmågan att ta in händelseförlopp på både nära och långt avstånd. Han kan bedöma avstånd, har utvecklat seende och kan uppfatta och analysera ganska komplexa situationer. Amad fokuserar mer på sociala samband än tidigare och uppmärksamheten dras oftare till andra människor och grupper. Amad rör sig på egen hand i stadsrummet och barriäreffekter är något han lägger märke till mer nu än när han var yngre. Hans förmåga att röra sig säkert i komplicerade miljöer, t ex. trafiksituationer, har även att göra med vilken vana han har av detta från yngre år.

Anna, 7 år gillar inte trängsel, det är läskigt eftersom hon är kortare än alla vuxna. Hon är spontan och ibland impulsiv och har inte riktigt lärt sig läsa. När hon är i trafiken uppfattar hon inte risker på samma sätt som en vuxen. Däremot är Anna livligare än vuxna och springer mer än hon går och eftersom hon är kort syns hon inte lika bra som en vuxen. Hon har svårt att bedöma avstånd och hastighet och blir stressad av stressade vuxna. Hon har snävt vidvinkelseende (dvs. har svårt att se i ögonvrån) men gillar färger, former och bilder men inte stora vägar som hon behöver ta sig över. Anna kan inte sprida sin uppmärksamhet – hon ägnar sig åt en sak i taget. När hon exempelvis cyklar, måste hon koncentrera sig på att trampa och manövrera cykeln så mycket att hon inte kan uppmärksamma trafiken. Att cykla innebär snarare ett lekmoment än ett sätt att förflytta sig. Så är det för Anna ända upp i mellanstadieåldern.

2.2 Vad tycker eleverna om skolgården idag?

2.2.1 Årskurs 1

Eleverna i åk 1 tycker framför allt om gungorna, fotbollsplanen och klätterställningarna. Många barn tycker också om att hänga knäveck och spela innebandy. Eleverna gillar även att vara nere i parken. Det enda som några elever tycker är mindre bra med skolgården är snurrhjulen i parken.

Bild. Årskurs 1 tycker mycket om gungorna, klätterställningarna och fotbollsplanen.

2.2.2 Årskurs 5

Eleverna i årskurs 5 tycker framför allt om bergen, gungorna, den röda klätterställningen utanför huvudbyggnaden och snurrhjulet i parken. Saker som eleverna inte gillar är bl.a. den lilla klätterställningen nere i parken, fotbollsplanen, fotbollsmålen och kingrutorna. Trots att många elever har angivit att de inte gillar fotbollsplanen framkom det under dialogen att nästan

alla elever gillar att spela fotboll och att de gärna vill ha en fotbollsplan på skolgården. Däremot tycker eleverna att planen ska göras om och bli bättre, bl.a. genom att byta ut målen och ta bort kingrutorna som ligger på planen. Många vill också ha kvar kingrutorna, men tycker inte att det behöver vara lika många som det är idag.

Bild. Årskurs 5 gillar bland annat den röda klätterställningen på skolgården.

Ingen i klassen gillar den tillfälliga paviljongen, eftersom den tar upp mycket yta från skolgården. Eleverna berättade att man tidigare kunde spela basket på skolgården, men att basketplanen togs bort när paviljongerna kom dit. Många tycker också att paviljongerna gör att skolgården känns mycket mindre än tidigare. Vissa upplever att det blir trångt på skolgården när alla elever har rast samtidigt.

Andra saker som eleverna inte gillar är att det finns för mycket asfalt och för lite träd och grönt på den övre delen av skolgården, att parken är väldigt lerig och att stängslet vid pingisborden på skolans baksida är för lågt.

Både elever och lärare tycker att baksidan av skolan är väldigt tråkig idag. Eleverna berättade att det nästan aldrig är någon på baksidan och önskar att man kunde göra om den i samband med att skolan byggs om.

2.2.3 Årskurs 8

Eleverna i åk 8 tycker att det är bra att skolgården har varierad miljö och att det finns många olika saker att göra. Nästan alla elever tycker att parken är bra och skulle vilja att den tillhörde skolgården. Det eleverna gillar med parken är att den är grön, naturlig och att det finns mycket träd. De gillar även berget och klipporna i parken. På skolgården tycker eleverna bl.a. om gungorna och fotbollsplanen. Dock är det många som tycker att antalet gungor är för få och att fotbollsplanen är för liten. Många påpekade även att det finns för lite yta för fotboll och innebandy. Dessa aktiviteter är något elever i alla åldrar gillar att göra på rasterna så konkurrensen om planen är väldigt hård. Många elever har även angett att klätterställningarna är bra, eftersom de är populära bland de yngre eleverna.

Flera i klassen tycker att skolgården är stor i jämförelse med andra skolor, vilket de anser är positivt. Däremot är det samtidigt många som tycker att skolgården är för liten i förhållande till antalet elever på skolan. Under dialogen framkom att det lätt blir rörigt och hög ljudnivå när alla elever har rast samtidigt.

Eleverna tycker inte om paviljongerna som satts upp på skolgården och påpekar att dessa tar upp alldeles för stor yta. När paviljongerna kom till försvann även den tidigare basketplanen, vilken många av eleverna saknar.

Eleverna använder inte baksidan av skolgården så mycket idag. De tycker att den är tråkig och vill gärna att den görs om i samband med att skolgården byggs om.

Bild. Årskurs 8 gillar bland annat att spela fotboll, men tycker att planen är liten.

Bild. Årskurs 8 vill gärna att parken ska tillhöra skolgården.

Vad gillar eleverna med skolgården idag!

ÅK 5

Bergen Snurrhjulet
Bandyplanen Träden Allt Kingrutorna
Snurrorna Ljust Öppet Pingisborden Gungorna Hoppa-Hage Storleken
Klätterställningen Fotbollsplanen

ÅK 8

Klätterställningarna Träden Fräsch
Lekställningar Ljus Trygg Olika-Miljöer
Öppet Boomplanket Nedre-Gården Kingrutor
Parken Grönt Bandyplan
Bra-Miljö Bergen Fotboll Stor
Gungor Klätterställningen Fin Natur
Bändymål Konstgräset-Vid-Gungorna Bänkar
Mycket-Att-Göra

Vad gillar eleverna inte med skolgården idag!

ÅK 5

Paviljongen **Fotbollsplanen**
 Lerig-Gräsmatta Fotbollsmålen Trapporna Sand-I-Parken
 Förskolan Lite-Träd
 Asfalt Pingisborden **Klätterställningen**
Kingrutorna Baksidan Lekplatsen Basketplanen
 Lågt-Stängsel-Vid-Muren-Vid-Pingisborden

ÅK 8

Baksidan Smal-Trappa-Mellan-Övre-Och-Nedre-Skolgården
 Liten-Fotbollsplan Asfalt Tråkig
 Träd-Står-I-Vägen Grus-I-Parken
 Få-Sittplatser För-Lite-Plats-För-Innebandy För-Lite-Plats-För-Bollspel
 Ej-Anpassad-För-Äldre-Barn Outnyttjad-Yta-I-Parken Klätterställningen
 Klätterställning-För-Liten-För-Äldre-Elever
Paviljongen Fotbollsmål Lite-Natur
 Ostädat Sankt-Eriksgatan
 Basketplan-Har-Tagits-Bort Inte-Naturlig **Liten**
 Ej-Avskild Grått För-Lite-Plats-För-Fotboll Klipporna
 Många-Elever-Samtidigt Ljudnivån Få-Gungor
 Trist Lite-Att-Göra

2.3 Trafiken kring skolan

2.3.1 Barnens resor och skolvägar

En enkel resvaneundersökning med handuppräknings i klasserna visar att majoriteten av eleverna går till och från skolan. Även de som åker kollektivt går sista biten från tunnelbaneuppgången vid Odenplan eller från den busshållsplats de hoppar av vid. Relativt få elever cyklar och åker bil. Bland de mindre eleverna i årskurs 1 och 5 är det några som ibland åker bil, men få gör det dagligen.

Tabell. Sammanställning av hur eleverna oftast tar sig till skolan.

Färdmedel	Åk 1	Åk 5	Åk 8
Tunnelbana	2	2	5
Buss	1	3	5
Cykel	1	5	1
Gång	15	20	23
Bil	2	5	0

En lärare berättade att färd sättet till skolan skiljer sig mycket mellan klasserna, varpå resultatet av resvaneundersökningen i ovanstående tabell inte bör ses som generell för hela skolan. Läraren berättade att många elever bor långt ifrån skolan och därför åker kollektivt i stor utsträckning. Av de elever som bor i skolans närområde uppgav läraren att de flesta går.

En sammanställning av elevernas skolvägar i årskurs 5 och 8 visas i kartan till höger. I samma figur visas även platser i anslutning till skolan som eleverna tycker är bra och dåliga. Eleverna tycker bland annat att rondellen är fin och att det signalreglerade övergångsstället över Vanadisvägen är bra. En elev har även angivit att övergångsstället över Dannemoragatan i anslutning till cirkulationsplatsen är bra och tryggt. Några elever tycker dock att samma

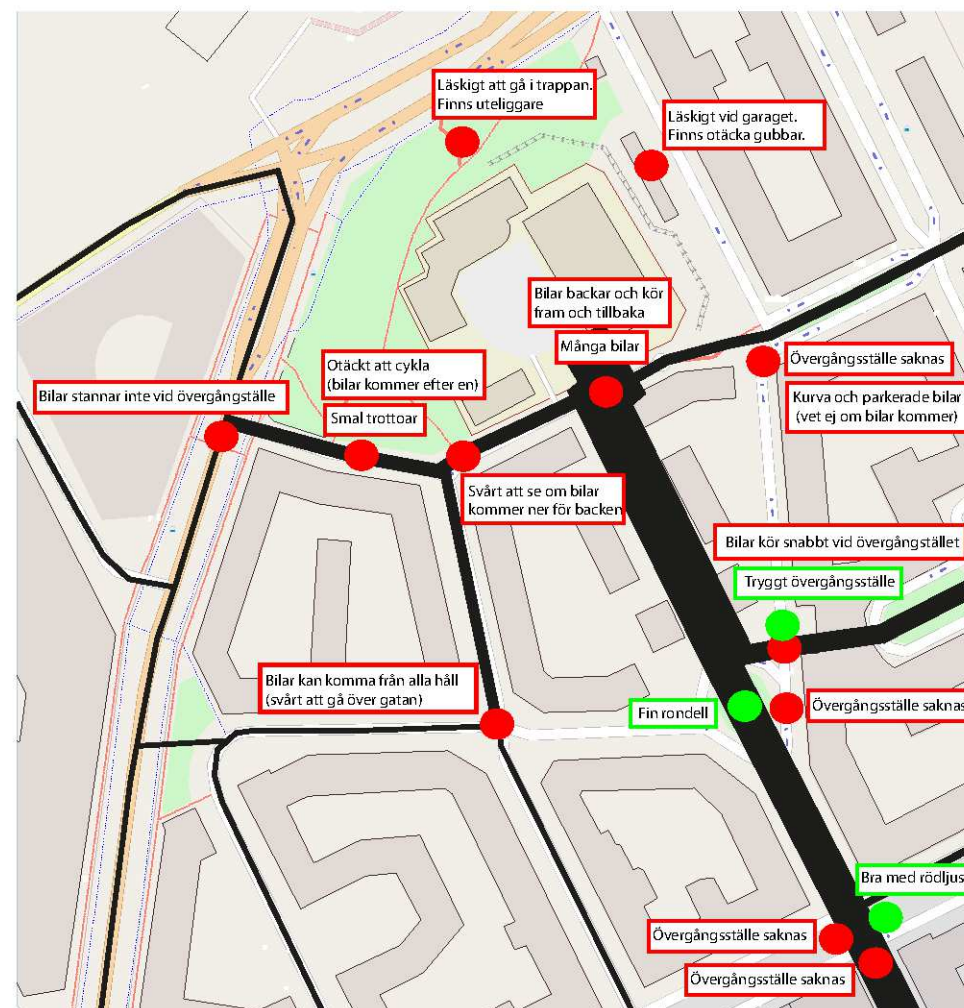

Bild. En sammanställning av resvägar till skolan för elever i åk 5 och 8. Kartan visar även bra och dåliga platser.

övergångsställe är otäckt att passera eftersom de upplever att bilar kör snabbt förbi.

Andra saker som eleverna tycker är dåliga i skolans närområde är att det saknas övergångsställe, framför allt över rondellen vid korsningen Upplandsgatan/Västeråsgratan/Dannemoragatan. En del tycker även att det är dåligt att det saknas övergångsställen i två av tre tillfarter i korsningen Vanadisvägen/Upplandsgatan.

Vid skolans huvudentré tycker eleverna att det är för många bilar och att det är otäckt när de backar och kör fram och tillbaks. De elever som går uppför backen på Västmannagatan och Upplandsgatan tycker att gångbanan närmast skolan är för smal. En elev som cyklar samma väg tycker att det är otäckt att cykla bland bilarna, eftersom vägen är smal och det känns som att bilarna kommer efter.

En elev som korsar Sankt Eriksgatan vid korsningen med Västmannagatan tycker det är otäckt att gå på övergångsstället, eftersom bilar inte stannar.

Några elever som kommer österifrån tycker att det är otäckt att korsa Dannemoragatan i kurvan strax söder om Ynglingatan. De tycker att det är svårt att se om det kommer bilar när de ska korsa gatan och tycker även att vissa kör snabbt.

Slutligen tycker många elever (framför allt i åk 5) att det är otäckt att gå i Sankt Eriksparken norr om skolan samt förbi garaget på Dannemoragatan.

2.3.2 Observationsstudier

Observationsstudier genomfördes på fyra platser i anslutning till skolans huvudentré. Syftet var att se hur trafiksituationen ser ut idag och identifiera eventuella problem för att kunna komma med förslag på

trafiksäkerhetshöjande åtgärder i samband med Rödabergsskolans utbyggnad. Åtgärdsförslagen återfinns i kap 5. Slutsatser och rekommendationer.

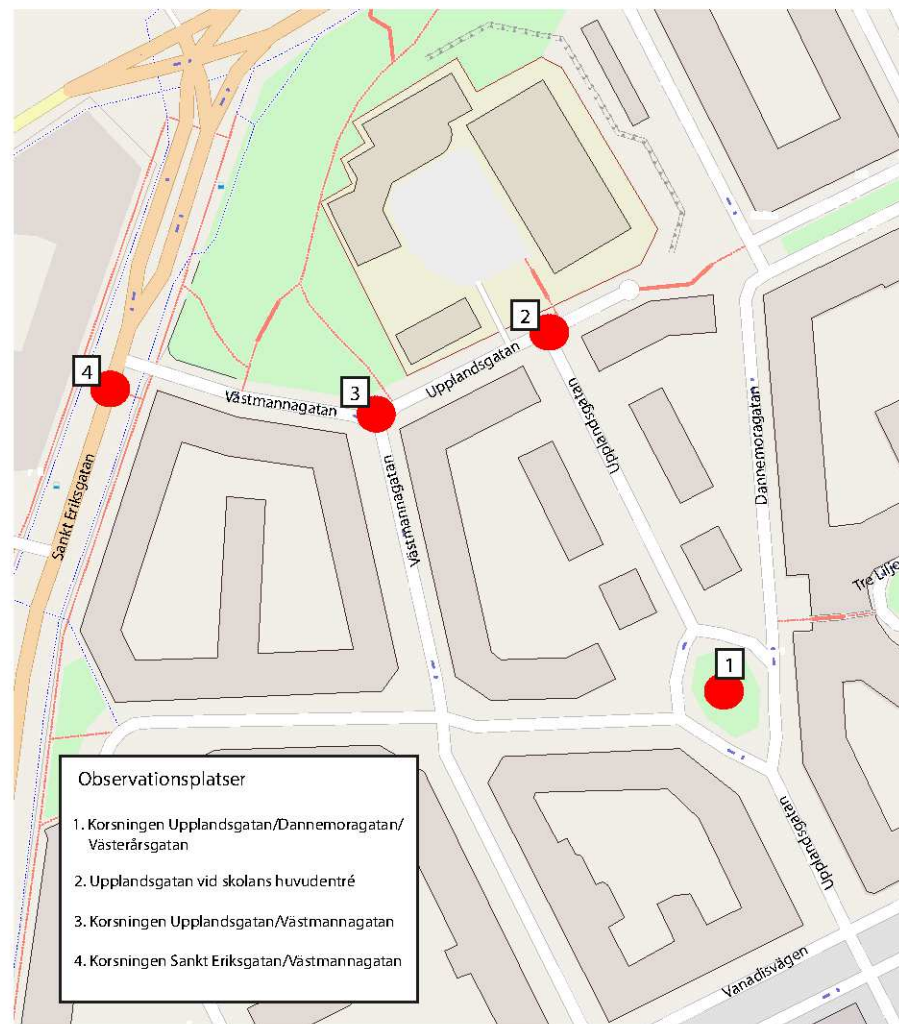

Bild. Platser kring Rödabergsskolan där observationsstudier genomförts.

Korsningen Upplandsgatan/Dannemoragatan/Västeråsgatan

Sammanställningen av barnens resor och skolvägar i kartan på sidan 10 visar att Upplandsgatan är den vanligaste vägen till skolan. Dessa barn passerar korsningen Upplandsgatan/Dannemoragatan/Västeråsgatan på väg till skolans huvudentré. Korsningen är uppbyggd som en avlång cirkulationsplats med fyra anslutande vägar. Obevakade övergångsställen finns i alla anslutningar utom den södra. På den östra sidan om rondellen finns även ett fartgupp i körbanan. Skyltad hastighet är 30 km/tim.

Under observationstillfället passerade runt 250 barn platsen. De allra flesta gick, antingen själva, i grupp tillsammans med kompisar eller i sällskap av en vuxen. Endast några barn cyklade, oftast i sällskap av en vuxen. I korsningen observerades även ett trettio-tal bilar med barn i köra förbi platsen och fortsätta mot skolans huvudentré. Utöver biltrafiken till och från skolan passerade även andra bilar platsen. De flesta av dessa körde i norrgående riktning mot Dannemoravägen eller i södergående riktning mot Vanadisvägen. Flera norrgående fordon upplevdes köra i relativt hög hastighet och fartguppet på den östra sidan om rondellen gav liten effekt. Inga allvarliga konflikter mellan bilister och oskyddade trafikanter inträffade under observationstillfället, men stundtals upplevdes trafiksituationen rörig eftersom flödet av gående var väldigt högt.

Majoriteten av de barn som gick kom söderifrån ifrån Vanadisvägen och gick på den östra sidan av Upplandsgatan. En del barn fortsatte fram till övergångsstället över Dannemoravägen, men de allra flesta genade över rondellen. Alla som genade valde att korsa på samma ställe, vid garageinfarten till ett av bostadshusen. Intressant att notera var att både barn som gick själva och tillsammans med sina föräldrar valde att gena. Relativt få barn såg sig för innan de korsade gatan. Även vuxna var dåliga på att uppmärksamma sina barn på biltrafiken innan de korsade gatan. Där folk korsade gatan var sikten dessutom något begränsad för bilister som

kom söderifrån, eftersom vägbanan svänger i cirkulationen och bilar står parkerade längs gatan. Eftersom barn är korta till växten utgör detta ett stort säkerhetsproblem, då de varken ser eller syns lika bra som en vuxen. Det fartgupp som finns är placerat strax norr om passagen och ger således begränsad effekt. Fartguppets utformning bedöms heller inte säkerställa att bilarnas hastighet tvingas ner till den grad som önskas vid platsen.

Bild. Fotot visar vart de barn som genar genom rondellen väljer att korsa. På platsen råder begränsad sikt för bilar som kommer söderifrån bland pga. parkerade bilar.

De som valde att gå via övergångsstället på Dannemoragatan var främst mindre barn, uppskattningsvis förskole- och lågstadieelever. Många gick tillsammans med en vuxen och flera höll handen. Dessa barn och vuxna observerades stanna och titta efter biltrafiken i större utsträckning än de som genade över rondellen. Under observationstillfället stannade samtliga bilar som passerade övergångsstället för gående. Däremot upplevdes många köra relativt snabbt när det inte kom några gående. Flera bilister observerades nämligen gasa efter fartguppet. Detta kan utgöra ett problem, eftersom barn inte alltid syns så bra och kan dyka upp plötsligt.

Övergångsstället över Dannemoragatan observerades även vara en naturlig korsningspunkt för de barn som kom från trappan från Tre Liljor.

Upplandsgatan vid skolans huvudentré

Skolans huvudentré ligger mot Upplandsgatan. Vid entrén finns en trappa närmast det höga tegelhuset som leder upp till skolgården och närmast förskolan finns en ramp, så att även biltrafik kan nå skolgården vid behov (t.ex. utryckningsfordon). På platsen utgörs Upplandsgatan av en trevägskorsning, där vägen är enkelriktad i östlig riktning ner för backen mot Västmannagatan. Den östra anslutning är en återvändsgata som avslutas i en vändzon. Övergångsställen finns i den västra och södra anslutningen. Skyltad hastighet är 30 km/tim.

Under observationstillfället anlände cirka 300 barn till skolans huvudentré. De allra flesta gick, varav majoriteten kom från Upplandsgatans södra anslutning. Nästintill alla gick på den östra gångbanan och korsade således gatan där övergångsställe saknas.

Barn som kom uppför backen i den västra tillfarten gick oftast på den norra gångbanan närmast skolan. Gångbanan är väldigt smal, uppskattningsvis ca 1,5 m, vilket begränsar tillgängligheten och framkomligheten för gående till skolan.

En del barn anlände även till huvudentrén österifrån via trappan som leder mellan Dannemoragatan och vändzonen. Från trappan finns en genomgående gångbana ändå fram till huvudentrén.

När strömmen till skolan var som mest intensiv upplevdes trafiksituationen rörig. Detta berodde nästan uteslutande på de bilar som anlände till skolan för att lämna av barn. Under observationstillfället studerades många sväng- och backrörelser i trevägskorsningen, vilket utgör ett säkerhetsproblem eftersom utrymmet och sikten är begränsad och många barn rör sig på platsen.

Bild. Under observationstillfället noterades många sväng- och backningsrörelser vid skolans huvudentré. Fotot är taget från Upplandsgatans östra anslutning (vändzonen).

Under observationstillfället anlände även ett 20-tal barn med cykel. Cykelparkering finns på huvudbyggnadens kortsida. Parkeringen var inte full efter skolstart, varpå det i dagsläget inte bedöms finnas behov av att upprätta fler cykelställ. Däremot kan det behövas i samband med skolans ombyggnad, eftersom antalet elever kommer att öka markant.

Skolmatsalens lastkaj nås via den östra anslutningen. Svängningsradien i vändzonen är dock för att varutransporter ska kunna vända i den. Istället svänger transporterna runt i trevägskorsningen och backar in till lastkajen.. Detta är ett säkerhetsproblem eftersom det rör sig väldigt många barn på platsen. Under observationstillfället inträffade dock inga konflikter, eftersom varutransporterna anlände innan eleverna (runt kl. 7.30).

Korsningen Västmannagatan/Upplandsgatan

Korsningen utgörs av en trevägskorsning. Övergångsställen finns över Västmannagatans södra anslutning och över Upplandsgatan. I backen upp mot skolan finns gångbana på båda sidor om körbanan. På den västra sidan, närmast skolan, är gångbanan väldigt smal, uppskattningsvis cirka 1,5 m. Samtliga gator är skyltade 30 km/tim och är enkelriktade (Upplandsgatan i riktning ner för backen och Västmannagatan i riktning uppför backen). Det går således inte att köra mellan skolans huvudentré och Sankt Eriksgatan utan samtliga bilar i korsningen måste svänga av på Västmannagatans södra anslutning som leder vidare mot Vanadisvägen.

Sammanlagt observerades cirka 100 barn i korsningen. De allra flesta gick och av dessa var ungefär hälften i sällskap av en vuxen. Majoriteten av de gående kom söderifrån och korsade övergångsstället över Västmannagatan. Barn i förskoleålder och lägre skolålder valde oftast att gå rakt fram via entrén till parken, medan äldre barn oftast fortsatte uppför backen mot huvudentrén.

De barn som kom från Sankt Eriksgatan valde att gå på den norra gångbanan närmast skolan uppför backen till skolans huvudentré. Detta trots att gångbanan på denna sida är betydligt smalare än på den södra sidan. Barnen antas välja den smala gångbanan för den är genomgående längs hela backen och ligger närmast skolan. En bidragande faktor kan också vara att det saknas övergångsställe på Västmannagatans södra anslutning. Den smala trottoarbredden försämrar tillgängligheten och framkomligheten för gående betydligt.

I korsningen observerades även ett 30-tal bilar som stannade till och lämnade barn. På Upplandsgatan öster om korsningen finns en av- och påstigningszon närmast skolan. Bilister får således stanna till här för att släppa av barn, men inte parkera och följa med barnen in. Detta observerades dock hända ett flertal gånger under observationstillfället.

Många bilar kom även från Sankt Eriksgatan. De stannade antingen till i backen innan övergångsstället över Västmannagatan eller svängde höger och stannade på Västmannagatan strax efter korsningen. Många parkerade bilarna och följde barnen in. När strömmen till skolan var som störst upplevdes trafiksituationen något rörig, eftersom utrymmet är begränsat och många bilar parkerade inom tillåtna 10 m från korsningen vilket begränsade sikten.

Under observationstillfället noterades även två barn på cykel. Båda kom från Sankt Eriksgatan och cyklade uppför backen mot skolans huvudentré. Istället för att cykla i körbanan valde de att cykla på den smala gångbanan närmast skolan. Detta indikerar att barnen tycker det är otäckt att cykla i blandtrafik, vilket också bekräftades under dialogerna på skolan. Några elever berättade då att de hellre cyklar på trottoaren, eftersom de tycker att det är otäckt när bilarna kör efter en uppför backen. Barnen känner sig jagade och blir då stressade.

Bild. De flesta barn väljer att korsa det västra övergångsstället (närmast i bild). Uppför backen är gångbanan närmast skolan väldigt smal.

Korsningen Sankt Eriksgatan/Västmannagatan

Vid platsen har Sankt Eriksgatan två körfält i sydlig färdriktning och ett körfält i nordlig. Det finns ett övergångsställe precis söder om korsningen med Västmannagatan som är hastighetssäkrat med gupp. Det finns även en busshållplats intill parken där buss 591 och 593 stannar.

Västmannagatan är skyltad till 30 km/tim, enkelriktad från Sankt Eriksgatan och med parkerade bilar på båda sidor av vägen.

Vid observationstillfället kom de flesta barnen från det här hållet till skolan med bil (16 bilar). Ett tiotal elever promenerade, främst de äldre. Alla yngre gick i sällskap av vuxna. Det var en cyklist och en gående som använde övergångsstället. Cyklisten, som verkade vara i mellanstadieåldern, cyklade över samtidigt som en grupp vuxna passerade övergångsstället. Eleven som promenerade var i högstadieåldern och passerade övergångsstället själv.

Bild. Övergångsstället över Sankt Eriksgatan. Fotot är taget norrifrån på Sankt Eriksgatan.

Bild. Från Sankt Eriksgatan leder en smal gånkana upp till skolans huvudentré på den norra sidan om Västmannagatan.

3. Planförslaget

3.1 Rödabergsskolans utbyggnad

Planerna för Rödabergsskolans ombyggnad innebär att den befintliga låga tegelbyggnaden och paviljongerna rivs och ersätts med en ny skolbyggnad. Förslag på placering av den nya byggnaden och aktiviteter på den framtida skolgården framgår av kartan på efterföljande sida.

Enligt förslaget kommer den nya skolbyggnaden att avgränsa skolgården mot Sankt Eriksgatan i väst och Norra stationsgatan i norr. Byggnaden kommer att uppföras i flera våningsplan. Låg- och mellanstadiet kommer att ha sin verksamhet i det nya huset och högstadiet i den befintliga skolbyggnaden (det höga tegelhuset). Det gamla och det nya huset kommer att bli sammankopplade via en passage som är upphöjd över marknivån. Tanken är att man ska kunna gå mellan skolbyggnaderna utan att behöva gå ut. Genom att passagen höjs upp bildas dessutom en gång under, så att det blir öppet mellan skolgården och den lugna baksidan.

I den nya skolbyggnaden kommer en ny idrottshall att byggas. Köket och skolmatsalen kommer dock fortsättningsvis att ligga i den befintliga skolbyggnaden, eftersom köket renoverades relativt nyligen varpå det inte är ekonomiskt försvarbart att bekosta ett nytt kök.

Den nya skolgården planeras med en rad olika aktiviteter så att den ska vara attraktiv för elever i alla åldrar. För de mindre barnen finns bl.a. gungor, sandlåda, lekplats, klättersten, sandlåda och lekskogen. För de äldre barnen finns bl.a. parcour och sittplatser. Bollplanen och klätterskulpturen bedöms vara attraktiva för både barn och ungdomar.

För att möjliggöra ombyggnaden kommer en stor del av befintlig parkmark att tas i anspråk. Den del som inte kommer att bebyggas med den nya

skolbyggnaden kommer att få ändrad markanvändning så att den i framtiden tillhör skolgården. På så vis kommer skolgårdens storlek att öka gentemot rådande detaljplan. I praktiken kommer dock gården att minska, eftersom eleverna redan idag använder parkytan som skolgård (kallas den nedre delen av skolgården). Eftersom en viss del av parkytan kommer att bebyggas med den nya skolbyggnaden kommer således den totala lekytan att minska.

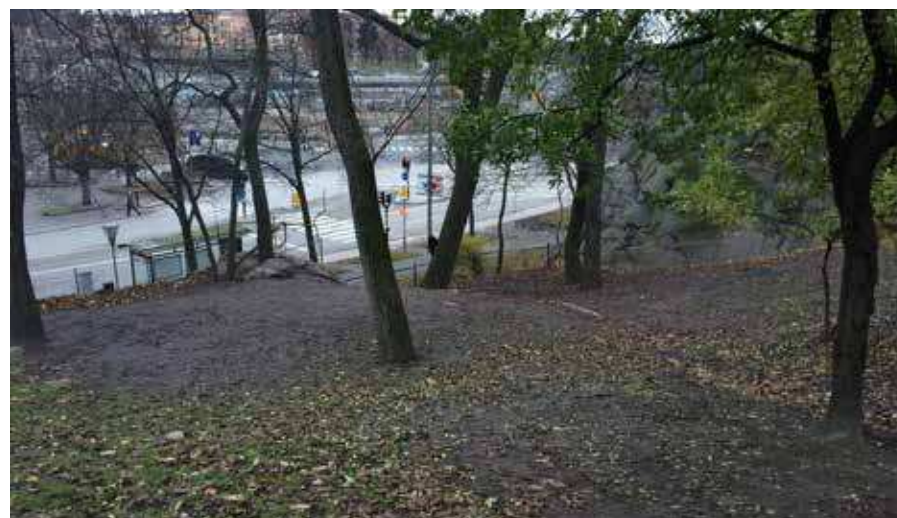

Bild. Eleverna kallar parken mot Sankt Eriksgatan den nedre skolgården. Eleverna leker mycket där under raster, vilket den leriga markbeläggningen vittnar om.

RÖDABERGSSKOLAN

FÖRSLAG FÖR ALLMÄNHETENS NYTTJANDE
29.09.2014

3.2 Hur vill eleverna att den nya skolbyggnaden ska se ut

3.2.1 Årskurs 1

Eleverna i åk 1 tycker att det nya huset antingen ska vara vitt eller i glas. Många tyckte att huset såg fint ut på den illustration som tagits fram och som visades under dialogen. Ingen tyckte heller att det är ett problem att den nya skolbyggnaden kommer bli flera våningar högt. Hela klassen förstod att det beror på att alla lärare och elever ska få plats.

3.2.2 Årskurs 5

Eleverna i åk 5 tycker lite olika kring hur de vill att den nya skolbyggnaden ska se ut. De allra flesta tycker det är viktigt att det nya huset passar ihop med det befintliga huset. Många vill därför att huset ska byggas i tegel, men att det ska göras mer modernt genom att sätta in stora fönster. Några elever vill istället att det nya huset ska se helt annorlunda ut från den befintliga skolbyggnaden; att det ska bli ett modernt och nytt hus som skiljer sig åt från övrig bebyggelse i området.

Ett förslag från eleverna är att passagen mellan det befintliga och nya huset byggs helt i glas, så att man kan se ut på skolgården. Några elever ville att det skulle kännas som att ”passagen svävar i luften”.

Eleverna tycker inte att det är något problem att den nya skolbyggnaden kommer att bli hög och byggas i flera våningsplan.

3.2.3 Årskurs 8

Liksom många elever i åk 5 tycker även eleverna i åk 8 att den nya skolbyggnaden ska passa ihop med det befintliga tegelhuset. Många vill att

huset ska byggas i tegel, men att det ska finnas stora fönster för att ge en modern känsla. En elev föreslog en kombination av glas och tegel, vilket fick stort medhåll från klassen. Klassen diskuterade även om huset skulle byggas helt i glas, vilket många också skulle tycka var fint.

Eleverna tycker inte att det är något problem att den nya skolbyggnaden kommer att bli hög och byggas i flera våningsplan.

Bild. Illustration av den nya skolbyggnaden. Husets utformning är ännu inte fastställd. Vy från Norra Stationsgatan/Sankt Eriksgatan.

3.2 Hur vill eleverna att den nya skolgården ska se ut

3.2.1 Årskurs 1

Eleverna i åk 1 tycker att förslaget på den nya skolgården är bra. Bland annat gillar de idén om lekplatsen. Där vill de gärna ha gungor och snurrande hjul (som de som finns i parken idag). De tycker även att bollplanen är bra och skulle vilja kunna spela både fotboll och basket där.

Alla elever vill ha mycket skog och natur på skolgården. De tycker därför det är bra att det ska planteras mer träd i det som kallas "leeskogen". De gillar också att klättra och vill gärna ha klätterställning och stenar att klättra på. Vidare gillar de idén om utsiktstornet, pulkbacken och rutschkanan. Rutschkanan får gärna vara jättehög tycker eleverna.

Förslag på saker som barnen vill ha men som inte finns med i planförslaget idag är studsmatta, linbana, trädkoja, en pool och ett lekhus. Flera tjejer önskar även att det finns en plats där de kan stå på händer och göra volter. Då behöver underlaget vara mjukt så att man inte slår sig. Läraren föreslog ett plank som man både kan stå på händer mot och använda som bollplank.

Aktiviteter i planförslaget som eleverna inte gillade var sandlådan och planteringen. Majoriteten av eleverna tyckte inte att dessa saker lät roliga.

Den lugna baksidan diskuterades inte eftersom eleverna i denna ålder inte är där och leker.

3.2.2 Årskurs 5

Eleverna i åk 5 tycker i stort att det förslag som tagits fram för den nya skolgården är bra. På bollplanen vill de kunna spela fotboll, innebandy och basket. Några elever som tycker att fotboll är den viktigaste av dessa

vill gärna ha konstgräs på planen. Samtliga elever i klassen önskar att den befintliga planen rustas upp med nya mål. Många vill även att det ska finnas fler bollplaner, eftersom det är populärt att spela fotboll både bland äldre och yngre elever.

Andra saker som eleverna gillar med det framtagna förslaget för skolgården är parcourytan, utsiktstornet, pulkbacken och rutschkanan, klätterskulpturen. De tycker också om förslaget om klättersten på den nedre delen av skolgården, eftersom det är väldigt populärt att leka i parken och bland bergen idag. En del barn, framför allt tjejer, gillade också idén om att ha en plantering på skolgården. Där vill de gärna ha fruktträd och bär som man kan gå och plocka av.

Flera elever i klassen berättade att de tränar parcour och att det är väldigt populärt bland både barn och ungdomar. Eleverna tror därför att parcourytan kommer bli populär, men reflekterade över att den ser liten ut i planförslaget.

Eleverna vill ha mycket natur, träd och gröna ytor på skolgården. De gillar att leka i parken idag och tycker det är synd att det inte finns någon gräsmatta kvar (är lerigt eftersom så många leker där). Eleverna vill gärna att gräsmattan återställs när skolgården byggs om.

Det eleverna tycker saknas i planförslaget är gungor, en stuga eller trädkoja för när det regnar och en vattenkran dit man kan gå och hämta vatten och dricka. Alla elever tycker det är viktigt att det finns gungor även på den nya skolgården, eftersom det är så populärt att gunga på rasterna redan idag. Eleverna önskar att det uppförs fler gungor, eftersom konkurrensen om gungorna är så hård att de får stå i kö. De tycker att det är bra med konstgräs under gungorna, eftersom det är mjukare och finare än asfalt. Klassen vill även ha en kinagunga på den nya skolgården, så att flera kan gunga samtidigt.

Ett annat önskemål från eleverna är att ha studsmattor på skolgården, likt de som finns i Vasaparken.

Den lugna baksidan tycker både eleverna och lärarna är väldigt tråkig idag och berättar att den inte direkt används som skolgård. Förslag på hur man kan förbättra baksidan är ha en klättervägg där, en fontän samt trevliga bänkar och bord i olika färger.

Det eleverna tycker är mindre bra med planförslaget är sandlådan och utomhusscenen. Däremot tycker många att trappan i trä framför scenen är bra en bra idé.

3.2.3 Årskurs 8

Eleverna i åk 8 tycker liksom åk 1 och 5 att det framtagna förslaget över skolgården är bra överlag. De tycker det är bra att det planeras för många sittplatser och vill gärna att några ska vara under tak. De vill helst att sittplatserna ska vara i samma färg. Både eleverna och lärarna önskar att en del av sittplatserna har bänkar framför sig så att man kan sitta där och plugga. Om inte det går att lösa föreslog en av eleverna att göra sittytan slät istället för de ribbsoffor som finns på skolgården idag, eftersom pennor och papper lätt ramlar ner mellan hålen.

Eleverna tycker även att det är bra att det ska finnas en bollplan på den nya skolgården. Där vill de kunna spela fotboll och basket. Många tycker att det behövs ett nät kring planen, så att eleverna kan använda en hård fotboll utan att riskera att skjuta sönder några fönster. Idag får eleverna bara använda mjuka bollar, vilket många tycker är en brist. De elever som enbart vill kunna spela fotboll vill gärna att det ska vara konstgräs på planen.

Saker på den planerade skolgården som eleverna tycker mindre om är planteringen, utomhusscenen och löparbanan. Eleverna berättade att det

redan finns en scen inne i huvudbyggnaden som aldrig används. De tror heller inte att utomhusscenen kommer att användas och tycker därför att det är bättre att använda ytan till något annat.

Vissa elever tycker att löparbanan är bra, men bara om man tar tillvara på ytan i mitten av banan eftersom den tar upp ganska stor plats av skolgården. Många tror nämligen att löparbanan inte kommer användas i någon större utsträckning. Om det ska finnas en löparbana vill dock eleverna att den ska utformas som en ellips och inte som raka banor.

Saker som eleverna gärna vill ha på skolgården men som inte finns med i planförslaget är en trampolin eller studsmattor, gungor, pool, ett utomhusfik och en rutschkana ner från det planerade utsiktstornet. Eleverna påpekade att gungorna är väldigt populära bland de yngre eleverna idag och tycker därför att det borde sättas upp fler gungor.

Skolans baksida tycker eleverna är väldigt tråkig idag och berättar att den inte direkt används som skolgård. Förslag på hur man kan förbättra baksidan är att ha många sittplatser där. Många tycker att det vore trevligt om det fanns ett utomhusfik där.

Eleverna tycker även att det är viktigt att behålla berget på den nedre delen av skolgården eftersom det är väldigt populärt att leka där. Även lärarna håller med om detta.

KLÄTTERSKULPTUR - VISUELL NOD

PARKOUR VID BEFINTLIG MUR

LEK PÅ BERG

PARKDEL FÖR ALLMÄNHET

NYTTJA HÖJDSKILLNAD MED AMFITEATER

UTESCÉN OCH PEDAGOGISKT UTERUM

RÖDABERGSSKOLAN

INSPIRATIONSBILDER
29.09.2014

3.3 Hur påverkar utbyggnaden trafiken

3.3.1 Analys utifrån observationsstudien

Under observationsstudien noterades ett antal problem gällande trafiksituationen kring Rödabergsskolan idag. Efter utbyggnaden kommer antalet elever öka påtagligt (nästan 400 fler elever gentemot idag) vilket kommer generera än fler trafikrörelser till och från skolan.

Kring skolans huvudentré upplevdes trafiksituationen stundtals rörig. Det berodde framför allt på biltrafiken. I förhållande till antalet elever är det relativt få som lämnas med bil. Däremot är utrymmet på gatorna begränsat och när flera bilar anländer samtidigt känns det trångt och rörigt, särskilt som det är så många barn som går här. Eftersom Upplandsgatan delvis är enkelriktad genereras dessutom en del back- och svängningsrörelser i Upplandsgatans trevägskorsning. Efter skolans utbyggnad kommer antalet bilar till skolan att öka, vilket bedöms kräva begränsande åtgärder för biltrafiken.

Vid huvudentrén finns två övergångsställen i Upplandsgatans trevägskorsning; ett över den södra anslutningen och ett över den västra. De flesta elever korsar dock gatan vid den östra anslutningen. Således saknas övergångsställe där korsningsbehovet är som störst. Att införa ett övergångsställe är dock ingen trafiksäkerhetshöjande åtgärd utan en framkomlighetshöjande. Under observationstillfället noterades att eleverna inte hade några svårigheter att ta sig fram på platsen varpå bedömningen är att ett övergångsställe inte är nödvändigt på platsen. Däremot är det viktigt att införa åtgärder för att styra bort biltrafiken, eftersom det förekommer många sväng- och backningsrörelser i korsningen idag.

Även vid korsningen Upplandsgatan/Västmannagatan upplevdes trafiksituationen stundtals rörig. Liksom vid skolans huvudentré berodde

detta på den biltrafik som genererades till skolan. Problemet bedöms främst bestå av olämpliga placeringar i korsningen.

Eftersom gatuutrymmet i skolans närmiljö är begränsat bedöms reglerade åtgärder för biltrafiken att krävas efter skolans ombyggnad. Det bedöms dock inte vara möjligt att införa fysiska åtgärder utan att påverka de boende, varpå ett aktivt arbete med beteendepåverkande åtgärder rekommenderas. Förslagsvis kan också en avlämningsplats en bit ifrån skolan pekas ut, därifrån barnen kan gå sista biten själva. För att åtgärden ska få effekt bör av- och påstigningszonen utanför förskolan tas bort.

För att öka tillgängligheten och framkomligheten för de barn som går till skolan föreslås vidare att gångbanan på den norra sidan av Västmannagatan och Upplandsgatan breddas. De flesta barn som kommer västerifrån väljer att gå på den norra sidan trots att gångbanan är väldigt smal. Detta antas bero på att gångbanan ligger närmast skolan i kombination med att gångbanan på andra sidan inte är genomgående. Att bredda den norra gångbanan är möjligt om körbanans bredd minskas. Åtgärden bedöms kunna genomföras utan att längsparkeringen längs gatan behöver tas bort. Detta bör dock utredas vidare. Även om det visar sig att åtgärden kräver att parkeringsplatser tas bort bör åtgärden genomföras eftersom antalet gående till skolan kommer att öka i och med ombyggnaden. I skolans närområde bör hållbara transporter såsom gång- och cykeltrafik samt kollektivtrafik prioriteras, eftersom dessa är de vanligaste färdmedlen för barn.

I korsningen Upplandsgatan/Dannemoragatan/Västeråsgatan väljer de allra flesta barn att gå över rondellen istället för att använda övergångsstället över Dannemoragatan. Eftersom sikten för biltrafik är begränsad bör inget övergångsställe uppföras på platsen. Istället föreslås att det befintliga fartguppet flyttas söder om passagen. Fartguppet bör utformas så att låga hastigheter säkerställs, eftersom det är svårt att införa åtgärder som hindrar gående att gå över rondellen.

Bild. Fartguppet norr om den omarkerade passagen dit barn och ungdomar använder när de genar över rondellen rekommenderas att flyttas söder om passagen.

3.3.1 Varutransporter till skolans matsal

Skolans matsal renoverades nyligen och är därför tänkt att ligga kvar i sitt nuvarande läge i den befintliga skolbyggnaden. Varuleveranser sker idag från Upplandsgatan, via återvändsgatan vid skolans huvudentré. Under observationstillfället noterades att utrymmet i vändzonen är för litet för lastbilar att svänga runt i. Alla större transporter till köket idag måste därför vända i Upplandsgatans trevägskorsning och backa in i återvändsgatan till kökets lastkaj. Vid vändningen kör fordonen över både övergångsställen i korsningen samt den omarkerade gångpassagen som flest barn använder för att ta sig till skolan.

Med Rödabergsskolans ombyggnad kommer både antalet barn och varutransporter till skolan att öka. För att öka trafiksäkerheten har staden

därför tagit fram en rapport för att studera möjliga åtgärder för varuleveranser. Både alternativet att behålla befintlig lastkaj och att flytta denna har studerats.

Om lastkajen ligger kvar i befintligt läge föreslår utredningen två olika åtgärdsalternativ:

- Införa begränsande åtgärder för gångtrafiken i form av räcken för att styra gångtrafiken bort från varuleveransernas transportväg. Den största fördelen med åtgärden är små ombyggnadskostnader. Nackdelarna är bland annat att det ger en omväg för barn som går och cyklar till skolan och försämrar således tillgängligheten för barn och ungdomar. Åtgärden säkerställer heller inte trafiksäkerheten, eftersom det finns risk att barn klättrar över staketet.
- Bygga en ramp ut från berget, som varutransporterna kan använda för att vända fordonet. Fördelarna är bland annat kortare backningsrörelser och ökad trafiksäkerhet. Nackdelarna är stora ombyggnadskostnader och stor visuell påverkan.

Om lastplatsen flyttas föreslår utredningen två åtgärdsalternativ:

- Anordna en lastplats längs Sankt Eriksgatan och ta in varorna via den nya skolbyggnaden. Varorna transporteras då inomhus till köket. För- och nackdelarna styrs av lastplatsens placering. Allmänt bör åtgärden kräva måttliga ombyggnadskostnader, men ge viss konfliktrisk mellan varutransporterna och oskyddade trafikanter längs med Sankt Eriksgatan. Trafiksäkerheten bedöms dock öka gentemot nuvarande utformning.
- Anordna en lastplats längs Dannemoragatan och ta upp varorna via en hiss till köket. Fördelarna är bland annat att det finns möjlighet att ordna en trafiksäker utformning på Dannemoragatan. Kostnaden för åtgärden bedöms vara måttliga till höga.

Vid val av åtgärd är det alltid flera aspekter att ta hänsyn till. Det finns således för- och nackdelar med alla alternativ. Utifrån barnperspektivet är det bästa att styra bort de tunga transporterna från skolans huvudentré och anordna en trafiksäker lastplats på annan plats. Alternativet är att bygga den ramp som möjliggör vändning för varutransporterna utan att behöva backa i Upplandsgatans trevägskorsning. Att endast införa begränsande åtgärder för gående kommer att påverka barn och ungdomar negativt, eftersom detta är det vanligaste färd sättet för denna målgrupp. Ett alternativ är istället att arbeta med tidsstyrda leveranser, så att de sker på andra tider än när barn rör sig kring skolan.

Bild. Foto mot Upplandsgatans östra anslutning vid skolans huvudentré- Sop- och varutransporter backar in till skolköket's lastkaj.

4. Byggtiden

Barn har inte samma förutsättningar som en vuxen att kunna ta till sig information om en byggarbetsplats. Detta försvårar ofta deras möjlighet att orientera sig på och förbi platsen, vilket kan medföra att byggarbetsplatsen uppfattas som en skrämmande barriär. Barn kan också uppleva en byggarbetsplats som skrämmande eftersom de generellt sett är kortare än vuxna och därmed inte alltid ser vad som händer bakom byggtaket.

Eftersom ombyggnaden av Rödabergsskolan kommer ha en stor påverkan på elevernas vardag är det viktigt att ha anpassad information så att de kan följa utvecklingen av den nya skolan. Exempel på anpassad information kan vara att sätta upp tydliga illustrationer på hur skolan kommer att se ut när den är klar på skolan och vid byggarbetsplatsen och kontinuerligt informera om utvecklingen av byggnationen i klasserna. Under dialogerna framkom att eleverna gärna vill att delar av staketet som sätts upp kring byggarbetsplatsen ska vara genomskinligt eller ha titthål så att de själva kan följa utvecklingen. Eleverna var också intresserade av att göra guidade studiebesök på byggarbetsplatsen.

Under byggtiden tycker eleverna att det är viktigt att tänka på säkerheten och på att minimera ljudet från byggarbetsplatsen. Många elever funderade över om de skulle få gå kvar på skolan när den byggs om eller om de skulle behöva flytta till andra lokaler. De reflekterade även över att skolgården skulle minska betydligt medan skolan byggs om.

5 Slutsatser och rekommendationer

Nedan sammanfattas slutsatser och rekommendationer uppdelat på olika kategorier. En övergripande slutsats från analysen är att ombyggnaden av Rödabergsskolan i stor grad kommer att påverka barn och ungdomar. Det är därför viktigt att engagera skolans elever i projektet så att den nya skolmiljön blir så bra som möjligt. Planförslaget tar redan idag stor hänsyn till barn, eftersom skolmiljön är planerad för barn i olika åldersgrupper. Genom att anpassa förslaget ytterligare utifrån barnens perspektiv och önskemål finns goda möjligheter att skapa en bra miljö för barn och unga.

Den nya skolbyggnaden

- Rödabergsskolans tillbyggnad kommer att ändra intrycket av och skalan på skolan gentemot idag. Generellt kan förändringar och höga byggnader ibland vara skrämmande för barn, men dialogerna har visat på att eleverna är positiva till de förändringar som ska ske. Eleverna har även stor förståelse för att den nya skolbyggnaden behöver byggas i flera våningsplan för att alla elever och lärare ska få plats.
- Om möjligt bör husets placering förskjutas norrut så att mer yta frigörs till skolgården.
- Föreslagen form på huset ger en bra avgränsning mot Sankt Eriksgatan och Norra stationsgatan. Skolgården blir således bullerskyddad från biltrafik.
- De allra flesta elever önskar att den nya skolbyggnaden anpassas till den befintliga huvudbyggnaden (det stora tegelhuset). Eleverna vill därför att det nya huset ska byggas i tegel, men ska ha stora fönster för att få en mer modern känsla. Många är även positiva till ett hus helt i glas.

Den nya skolgården

- Rödabergsskolans tillbyggnad kommer att medföra en mindre skolgård gentemot idag, eftersom eleverna redan utnyttjar parken mot Sankt Eriksgatan. Det innebär att kvadratmeterytan per barn kommer att minska påtagligt. För lite yta kan leda till att barn begränsas i deras lek och blir mer stressade, vilket i sin tur kan påverka studieresultatet negativt (referens). Om det inte är möjligt att förskjuta den nya skolbyggnaden norrut så att mer yta frigörs till skolgården bör andra åtgärder såsom schemaläggning av raster beaktas.
- Eleverna är i stort positiva till det planförslag som tagits fram för den nya skolgården. Några saker som de inte gillar är sandlådan, utomhusscenen och löparbanan. Vissa gillar heller inte planteringen utan vill ha andra saker på denna yta. Vissa elever tycker dock att planteringen är bra och vill ha fruktträd och bärodling där, som eleverna kan gå och plocka av.
- Saker som eleverna saknar i planförslaget är gungor, linbana, studsmattor, en trädkoja, ett lekhus, en rutschkana ner från det planerade utsiktstornet och snurrande hjul som de som finns i parken idag. Vissa elever skulle även tycka det var häftigt med en pool och ett utomhuscafé på skolgården. Ett annat förslag var att det skulle finnas en vattenkran dit eleverna kan gå och dricka vatten istället för att behöva springa in i skolan. För att tillgodose önskemålet om studsmattor kan t.ex. samma utformning som i Vasaparken uppföras på ytan för löparbanan (om löparbanan ligger kvar så kan ytan i mitten av löparbanan nyttjas). Om möjligt bör antalet gungor utökas från idag, eftersom de är väldigt populära och det ofta bildas långa köer för att använda dem. Eleverna vill också gärna ha en kinagunga, så att det går att gunga flera samtidigt.

- Eleverna vill gärna ha en bollplan med möjlighet att spela både fotboll, basket och innebandy. Planen bör rustas upp med nya mål gentemot idag, eftersom de befintliga målen är slitna.
- Eleverna vill gärna ha parcour på skolgården. Ytan för parcour bör inte göras för liten, eftersom det då finns risk för att eleverna inte tycker det är kul att använda den.
- Barn i alla åldrar gillar att klättra. Om den planerade klätterskulpturen utformas för äldre barn bör en klätterställning även finnas för yngre barn. De yngre eleverna i åk 1 och 5 gillar den röda klätterställningen uppe på skolgården, varpå denna om möjligt bör behållas.

Trafiken

- Under observationsstudien noterades ett antal problem gällande trafiksituationen kring Rödabergsskolan idag. Efter utbyggnaden kommer antalet elever öka påtagligt, vilket kommer att generera än fler trafikrörelser till skolan. Om inga åtgärder införs kommer problemen förstärkas efter Rödabergsskolans utbyggnad.
- Det största problemet med trafiken kring skolan är biltrafiken, som stundtals ger upphov till en rörig trafikmiljö eftersom gatuutrymmet kring skolan är begränsat. Av denna anledning bör begränsande åtgärder sättas in för biltrafiken för att öka oskyddade trafikanterns prioritet i skolans närmiljö. Fysiska åtgärder för biltrafiken kan vara problematiska att sätta in i större utsträckning, eftersom gatuutrymmet är begränsat och risken för att åtgärderna påverkar boende är stor. Därför föreslås i första hand att staden tillsammans med skolan aktivt arbetar med beteendepåverkande åtgärder och går ut med information om vilka normer som bör gälla för biltrafik kring skolan. För att åtgärden ska få effekt föreslås att den befintliga av- och påstigningszonen utanför skolan

tas bort och att en lämplig avlämningsplats pekas ut en bit ifrån skolan. Från avlämningsplatsen bör en säker och trygg skolväg säkerställas, därifrån barnen kan gå sista biten.

- För att öka trafiksäkerheten, tillgängligheten och tryggheten bör den norra gångbanan närmast skolan på Västeråsgatan och Upplandsgatan breddas.
- I korsningen Upplandsgatan/Dannemoragatan/Västeråsgatan bör befintligt fartgupp flyttas söderut i cirkulationen, så att det hamnar strax före den omarkerade passagen som flest barn och ungdomar använder när de genar över rondellen.

